

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพของชุมชนตำบลเจ้าเจ็ด อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของชุมชน ตำบลเจ้าเจ็ด อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ศึกษาให้เป็นผลิตภัณฑ์ธุรกิจชุมชน โดยทำการศึกษาความคิดเห็นจากประชาชนในหมู่บ้านและบุคคลภายนอกที่ให้ความช่วยเหลือด้านการท่องเที่ยวในชุมชนแห่งนี้

กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ประกอบด้วย ผู้แทนประชากรในชุมชน ผู้นำชุมชน และผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในส่วนรับผิดชอบ จำนวนทั้งสิ้น 180 คน โดยใช้วิธีการได้ตัวอย่างแบบเจาะจง ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการศึกษารวบรวมใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย การกระจายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหาจากบริบทจากท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พร้อมก็นำปัจจัยต่างๆ มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกต

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ชุมชนตำบลเจ้าเจ็ดมีศักยภาพเพียงพอทั้งการเข้าถึง ความปลอดภัย การมีที่พักอาศัย ค้างแรม และจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นปัจจัยจำเป็นสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และยังมีความเหมาะสมด้านระบบนิเวศ และวัฒนธรรมชุมชนที่ยังมีคุณภาพและดึงดูดใจ การวิจัยครั้งนี้ พบว่า สถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในปัจจุบัน แสดงว่าผู้นำชุมชน ยังมีได้มีประชุมวางแผนเรื่องการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจนสำหรับความรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว ศักยภาพชุมชน ในด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในภาพรวมจำเป็นต้องมีการพัฒนา เช่น ความรู้ในการดำเนินธุรกิจ ความรู้ในการตลาด และความรู้เรื่องผลิตภัณฑ์ธุรกิจชุมชน เป็นต้น ซึ่งสมาชิกในชุมชนก็เต็มใจที่จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ในด้านของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพชุมชนนั้น ประกอบด้วยคุณภาพของสมาชิกในชุมชนเป็นปัจจัยแกนหลักที่ช่วยพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เป็นอย่างดี เนื่องจากสมาชิกชุมชนมีการเปิดใจรับรู้เรื่องของการรักษาสภาพแวดล้อม และพยายามทำความเข้าใจในการจัดการการตลาดธุรกิจ และผลิตภัณฑ์ธุรกิจชุมชน

ด้านสุดท้ายคือการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นผลิตภัณฑ์ธุรกิจชุมชนนั้น ชุมชนบ้านตากแดดเป็นตัวอย่างอันดีของตำบลเจ้าเจ็ดที่ยังคงต้องการการพัฒนาทั้งทางด้านความรู้ความเข้าใจ ความช่วยเหลือด้านการตลาดและบริหารธุรกิจ และต้องการให้หน่วยงานจากภายนอกทั้งรัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้มากกว่านี้ จึงจะผลักดันให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นผลิตภัณฑ์ธุรกิจชุมชนได้ ส่วนแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมที่การวิจัยครั้งนี้เสนอแนะไว้ นั้น เน้นที่การพัฒนาและส่งเสริมด้านองค์ประกอบทางการตลาดเป็นสำคัญ

Abstract

TE 150210

The main objectives of this research were to study 1) potential in ecotourism management of Jao Jed subdistrict, Sena district, Ayutthaya province; 2) factors relating to the community's ecotourism management potential; and 3) trends to develop and promote ecotourism as a community-based business product. The population used in this research consisted of those stakeholders concerned with tourism promotion within and outside the community. The data was collected by means of questionnaires and interview schedules from 180 samples, selected by purposive random sampling, of the community representatives, community leaders, representatives of Tourism Authority of Thailand, and outsiders concerned with tourism promotion. The collected data were, then, analyzed, using frequency distribution, percentage, arithmetic means, and standard deviation through the SPSS for Windows program. The data collected by the use of interview schedules was grouped and analyzed descriptively in addition to the observation results.

The results of the study were as follows:

The potential of Jao Jed subdistrict, Sena district, Ayutthaya province was found sufficient to manage its ecotourism. Those potential-carrying components consisted of accessibility, amenity, accommodation, and attraction, which were the necessary factors for tourism industry. There have been appropriate ecological systems and community cultures with good quality and attraction. Ecotourism by means of home stay should be appropriate for the current tourists to stay overnight with the community members' families. They could exchange their life experiences and cultures. This community was found to have run its ecotourism business

in a simple way for 3-4 years, and could earn additional income for its members, but insufficiently. Therefore, community members were not satisfied with such supplementary income, resulting in regarding ecotourism as a supplementary occupation. Accordingly, this activity indirectly encouraged the community to be aware of natural resource conservation for the benefit of its ecotourism business.

The current ecotourism situation within the community indicated that there was not any meeting among the community leaders to plan and share their responsibilities clearly in the tourism business. The community potential was rather low, and needed more development such as business administration, marketing, and community-based business product management. The community members were willing to cooperate in such development.

Qualities of community members were the core factors for developing ecotourism appropriately as they opened their minds to accept the environmental conservation concept. They also attempted to understand the business administration and community-based business products.

Tak Dad community, as a good sample of Jao Jed subdistrict, required an ecotourism development and promotion from the government as the community-based business product. The villagers stated that they needed more knowledge, understanding, and assistance from the authority to develop and promote the community as an ecotourism site. This research recommended those concerned agencies and community to focus on development of marketing components as a significant matter.